

Správa státní bezpečnosti HRADEC KRÁLOVÉ
 II. odbor - 3.oddělení

Dne 1. října 1968

Zpráva o situaci v problematice VC

Bod 1) Jak se v nové vnitropolitické situaci vyznačuje aktivita západních rozvědek

- a- Ve styku s naší agenturou a ve styku s ostatními obyvateli. - Bez poznatků.
- b- V záměrech a zájmech o vnitřní politickou, ekonomickou i vojenskou situaci a o vzájemné vztahy socialistických států.

Podle zpráv zahraničního spolupracovníka č. 4195, krycí jméno MARTINA, se na území Rakouska, v místech koncentrace čsl. občanů, kteří opustili ČSSR, pohybují skupiny osob, které provádí kvalifikování našich občanů a jejich nábor do zaměstnání, zejména pro švýcarské a švédské firmy. Hmotná závislost našich občanů na oficiálních činitelích a institucích, které zajišťují chod těchto středisek, vede spolupracovníka k závěru, že naši občané jsou podrobováni důslednému vytěžování ve všech směrech.

- c- V názorech na další vývoj u nás a mezinárodní vztahy. - Bez poznatků.
- d- Ve formách spojení. - Bez poznatků.

Bod 2) Zájmy a styky, svědčící o trestné činnosti.

- a- Západních diplomatů v ČSSR.

V době od 21. srpna až do současné doby nebyla obnovena organizace hlásné služby o činnosti diplomatů v rámci VČK. Stávající poznatky jsou získány výlučně sítí (a prostředky Stb a v některých případech VKR. Pouze v ojedinělých hlásných případech jsou předány poznatky pracovníky VB. Situace na tomto úseku je v současné době kritická, i když intenzita hlídkové služby, zejména s přihlédnutím k použití armády, je takového rozsahu, jako nikdy před tím.

Dne 28.8.1968 - přijíždí přes OPK Náchod vojenský atašé švédského ZÚ z Varšavy BERZELIUS Karl, nar. 22.9.1917, který údajně cestuje do Prahy. Při pasovém odbavení zjištěno, že v pase zapomněl lísteček s textem: "p. DVORÁK 41,01,12,ul. Na Bielaku (psáno polsky). Opatření prováděna společně s HS-Stb pod akcí DIPLOMAT byla zahájena na základě zjištění jeho zájmu o vojenské objekty.

Dne 15.9.1968 - zachyceno v rámci kraje 6 průjezdů západních diplomatů, z toho 5 na okrese Havl. Brod, 1 na okrese Jičín.

16. září tr. zachyceno 6 průjezdů diplomatických vozidel - 4 na okrese Svitavy, 2 na okrese Hradec Králové.

17. září - zachycen jeden výskyt diplomata v Hradci Králové.

19. září - 5 záchytů diplomatů - z toho 3 na okrese Havl. Brod, 2 na okrese Ústí n.Orl.

21. září - jeden záchyt v okrese Pardubice.

23. září - 3 záchyty v okrese Havl. Brod.

25. září - 5 záchytů - z toho 3 na okrese Hradec Králové, 1 na okrese Svitavy a 1 na okrese Chrudim.

26. září - 1 záchyt na okrese Hradec Králové.

Ve všech případech byli diplomaté zachyceni na trasách, které odpovídají zájmům jejich pohybů z předcházejících vyhodnocování cest. Tyto trasy vedou podél chráněných objektů, o které projevují zájem.

b- Ostatní občané kapitalistických států.

Dne 25. srpna 1968 přijíždí z PLR dánský státní příslušník ANDREASEN Ibheller, nar. 24.7.1938, fotoreportér, s právem 14 denního pobytu v ČSSR. Z jeho vybavení a projevovaných zájmů se dá předpokládat, že do ČSSR přijíždí s cílem získat materiál k probíhající situaci. Uvedený cizinec VČK pouze projel a na opatření ke zjištění pobytu v našem kraji nebylo zjištěno žádných poznatků. HS-Stb informována.

25. srpna 1968 se ubytoval v hotelu Sněžka ve Šp. Mlýně Dr. STEINFURT Kurt, nar. 1. 8.1925, NSR st.přísl., který do ČSSR přijel vozem SPZ F-LD-572 - na 10 dnů. Agenturní cestou bylo zjištěno, že důvodem jeho pbytu a jeho cest mimo Šp. Mlýn je zjišťování politické situace v ČSSR. Mimo to se měl na hotelu sejít s NDR st.přísl. Dr.doc. STOLLEM z Rozstocku. Ke schůzce však nedošlo.

Dne 27. srpna 1968 přijíždí do Vysokého Mýty autem SPZ F-AR-319 NSR st.přísl. KRAFT Ernst - 28.12.1939 - obchodník, který do ČSSR dojíždí již delší dobu, byl zde již 20x a v současné době navázal styk s pracovníci tel.ústředny VÚ 5100. V cestách VC do naší republiky byl až do událostí 21. srpna t.r. systém, který byl dodržován po dobu 4 roků a tentokrát byl poprvé porušen. VC je aktivně rozpracováván v signále OSADA.

Dne 31. srpna 1968 - přijíždí přes OPK %C. Velenice NSR st.přísl. FINDEJSEN Peter nar. 15.2.1943 z Hamburgu, student, který se ubytovává v Hradci Králové ve studentské koleji. Po dobu jeho pobytu je zjišťováno, že navazoval řadu styků s posluchači LF KU v Hradci Králové a s některými profesory. Projevoval živý zájem o situaci v ČSSR, o politické názory lidí, se kterými se stýkal. VC je aktivně rozpracováván v signále PRAKTIKANT.

Dne 19. září 1968 přijíždí do Ústí n.Orl. vozidlem švédského ZÚ SPZ XX-44-26, zástupce švédské firmy SKF - Ing. WENDEL Günter, který byl na veletrhu v Brně. WENDEL přijíždí do Výzkumného ústavu bavlny v Ústí n.Orl. a dle poznatků měl zájem o styk s dosud nezjištěnou osobou v Ústí n.Orl. Za tím účelem zajišťoval neobvyklým způsobem ubytování v Ústí n.Orl. a potom z neznámých důvodů Ústí opustil. Ve Výzkumném ústavě nebyl zjištěn důvod jeho návštěvy, protože jednání, které tam vedl nebylo v žádném případě důležité.

V květnu letošního roku přicestoval do ČSSR USA st.přísl. KUBIN Georg, nar. 13.3.1898. Uvedený VC již v minulosti projevoval zájem o politickou situaci u nás a bylo proti němu podezření, že vyváží materiály o vojenských údajích pro svého bratra - Ladislava KUBINA, který je důstojníkem US army ve Francii. Toto podezření nebylo v realizované akci PROGRAM však potvrzeno. KUBIN po 21. srpnu pořídil velké množství fotodokumentace o situaci v ČSSR a hovořil o tom, že materiály předá jednak v NSR, jednak svému bratru a jednak krajanskému hnutí v USA. Protože materiály vyvážel naexponovány nebyly mu tyto zabaveny, protože k zabavení nebylo zákonných důvodů. O akci informována HS-Stb.

Dne 12. září t.r. přijíždí přes OPK Mikulov SCHMODT Jorg, nar. 18.2.1928, NSR st. přísl. a LINDEN Siegfried, nar. 1.4.1935, vozem SPZ S-ZM-708 s udáním pobytu MBV v Brně. Uvedené motorové vozidlo bylo dne 26. září t.r. zjištěno v okolí vojenských objektů na Pardubicku a Čáslavi. Podle jízdy vozidla a činnosti posádky dá se usuzovat, zvýšený zájem o vojenské objekty a činnost v nich. Opatření byla prováděna s VKR Pardubice.

Bod 3) Poznatky o emigraci čsl. občanů na Západ. - Není na 3. odd. zpracováváno.

Bod 4) Nezákonná činnost členů nepovolených organizací a skupin. - Není na 3. odd. zpracováváno.

Bod 5) Intenzita činnosti vnitřního nepřítele - Není na 3.odd. zpracováváno.

Bod 6) Výslednost agenturně-operativní práce.

a- Postoj spolupracovníků k úkolům, hlavní rys jejich řízení, odmítnutí jejich spolupráce.

V rámci 3. oddělení nedošlo ani v jednom případě k odmítnutí spolupráce spolupracovníky. Rovněž důvěrnická síť zůstává v plném rozsahu na styku s operativními pracovníky. Řízení agentury, její vytěžování, je podřízeno platným rozkazům a potřebám práce na úseku vyhledávací činnosti boje proti trestné činnosti VC. V rámci oddělení nedošlo ani v kritických dnech k přerušení agenturní činnosti. O tom svědčí odhalení dvou osob s falešnými západoněmeckými pasy.

b- Od 20.8.1968 nebylo zahájeno žádné trestní řízení.

c- Ostatní jevy.

Dne 27. srpna t.r. byla vysazena do zahraničí - na dobu 1 roku - spolupracovnice KVĚTA. Vzhledem k tomu, že k vysazení došlo vlivem událostí po 21. o měsíc dříve než bylo plánováno, byla provedena pouze okrajová, nezbytně nutná instruktáž a řádná instruktáž a úkolování bude provedena v průběhu měsíce listopadu, kdy přijede KVĚTA do ČSSR.

Bod 7) Morálně-politický stav.

a- Postoj kolektivu při plnění vládní linie je v souladu s potřebami pracoviště.

Na oddělení nedošlo k extrémním projevům, anarchistickým náladám, ani k tendencím k návratu do předlednových poměrů. Situace v této oblasti je na oddělení dobrá. Pracovníci jsou schopni a připraveni plnit úkoly, které budou před státní bezpečnost postaveny.

Z kádrových problémů, které dosud nejsou vyřešeny je to otázka povýšení soudruhů Flégra a Doubravy do hodností mjr. a řešení náčelníka OPK Lichkov, kpt. Wimmra, kde jsou zjištěny poznatky o tom, že v kritické době se měl spolupodílet na přepravě protipolských letáků do PLR. Případ je v řešení. Jiných problémů na pracovišti 3. oddělení není. K řešení dále zbývá otázka prozatímního umístění některých pracovníků II. odboru na OPK.

Náčelník 3. oddělení - II. odb., :

/kpt. S e *Štárek* Oto/.